

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक

ज्ञानगंगोत्री, गंगापूर धरणाजवळ, नाशिक - ४२२ २२२
दूरध्वनी (०२५३) २२३१७९४, २२३१७९५, २२३०२२७, २२३३६७७, २२३०७९८

वाचन प्रेरणा सप्ताह - २०१६

दि. १० ते १५ ऑक्टोबर २०१६

अहवाल

वाचन प्रेरणा सप्ताह

भारतरत्न डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम जयंतीनिमित्त यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठामध्ये १५ ऑक्टोबर-वाचन प्रेरणा दिनाच्या निमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. विशेष म्हणजे हा दिवस केवळ वाचन प्रेरणा दिनापुरता सिमित न ठेवता दि. १० ते १५ ऑक्टोबर दरम्यान वाचन प्रेरणा दिन सप्ताह घेण्यात आला.

दिनांक १० ऑक्टोबर २०१६ रोजी ग्रंथालय आणि माहितीस्रोत केंद्रामध्ये वैविध्यपूर्ण पुस्तकांचे प्रदर्शन भरविण्यात आले होते. या प्रदर्शनाचे उद्घाटन मा. कुलसचिव डॉ. दिनेश भोंडे यांनी केले.

दिनांक १३ ऑक्टोबर २०१६ रोजी वाचन प्रेरणा दिनानिमित्त व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. या व्याख्यानमालेत 'शब्दमल्हार व प्रकाशक'चे संपादक श्री. स्वानंद बेदरकर यांनी पहिले पुष्प गुंफले. श्री. बेदरकर यांनी 'वाचन संस्कृती' या विषयावर व्याख्यान सादर केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून विद्यापीठाच्या नियोजन अधिकारी आणि विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विद्याशाखेच्या डॉ. सुनंदा मोरे व प्र. जनसंपर्क अधिकारी श्री. संतोष साबळे व्यासपीठावर उपस्थित होते.

दिनांक १४ ऑक्टोबर २०१६ रोजी वाचन प्रेरणा सप्ताहानिमित्त व्याख्यानाचे दुसरे पुष्प गुंफण्यात आले. हे पुष्प गुंफण्यासाठी ज्येष्ठ पत्रकार तथा ज्येष्ठ साहित्यिक श्री. उत्तम कांबळे यांना आमंत्रित करण्यात आले होते. श्री. कांबळे यांनी वाचन संस्कृतीवरील व्याख्यान सादर केले. या कार्यक्रमासाठी विद्यापीठाचे मानव्यविद्या व सामाजिकशास्त्रे विद्याशाखेचे प्रा. दादासाहेब मोरे हे अध्यक्ष म्हणून उपस्थित होते.

दिनांक १५ ऑक्टोबर २०१६ रोजी मा. डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांची जयंती साजरी करण्यात आली. मा. कलाम साहेबांच्या प्रतिमेस पुष्प अर्पण करून कार्यक्रमास सुरुवात करण्यात आली. कार्यक्रमासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून माजी कुलसचिव व प्राध्यापक डॉ. प्रकाश अतकरे उपस्थित होते. शैक्षणिक सेवा विभागातील सहयोगी प्राध्यापक डॉ. हेमंत राजगुरु, ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे व सहायक ग्रंथपाल प्रकाश बर्वे हे व्यासपीठावर उपस्थित होते. डॉ. अतकरे यांनी डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांच्या जीवनकार्याचा आढावा घेऊन वैज्ञानिक, राजकीय व शैक्षणिक क्षेत्रातील त्यांच्या कामगिरीवर आपले विचार मांडले.

डॉ. हेमंत राजगुरु यांनी वाचन का, कसे, केव्हा व कोणत्या पुस्तकांचे करावे यावर व्याख्यान सादर केले. श्री. प्रकाश बर्वे यांनी ग्रंथपालन क्षेत्रातील व्यक्तींची सतत नव्याच्या शोधात असताना संशोधनाचा आणि अद्ययावत होत जाणाऱ्या ज्ञानाचा कायम शोध घ्यावा व ते वाचकापर्यंत कसे पोहोचेल यासाठी प्रयत्नशील कसे असावे याबाबत मार्गदर्शन केले.

प्रेरणादिन सप्ताहाचे आयोजन करण्यासाठी विद्यापीठाच्या ग्रंथालय आणि माहितीस्रोत केंद्राने पुढाकार घेतला. ग्रंथालय प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे यांनी वाचन प्रेरणा दिन सप्ताहानिमित्त झालेल्या कार्यक्रमांचा आढावा सादर करून प्रास्ताविक, सूत्रसंचालन आणि उपस्थितांचे आभार मानले.

कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी मा. कुलसचिव डॉ. दिनेश भोंडे यांचे वेळोवेळी मार्गदर्शन मिळाले. त्याचबरोबर दृक-श्राव्य विभागातील सर्व सहकारी, प्र. जनसंपर्क अधिकारी संतोष साबळे, श्री. राजेश बर्वे, सहायक ग्रंथपाल श्री. प्रकाश बर्वे, श्रीमती ललिता टोपे, श्री. परशराम पालवी, श्री. अनंत जोशी, कु. काजल ठोके, कु. ऐश्वर्या सौंदाणे यांच्या सहकार्यामुळे कार्यक्रम यशस्वी करता आला.

या कार्यक्रमासाठी विद्यापीठातील शिक्षक, अधिकारी, संशोधक विद्यार्थी आय.टी.आय प्रशिक्षणार्थी, बी.बी.ए., बी.लिब.आय.एस्सी, एम.लिब.आय.एस्सी. आदी शिक्षणक्रमाचे विद्यार्थी उपस्थित होते.

या कार्यक्रमांसंदर्भातील वृत्तपत्रातील प्रसिद्धी, छायाचित्रे सोबत जोडली आहेत.

डॉ. दिनेश भोंडे
कुलसचिव

वाचन प्रेरणा सप्ताहनिमित्त मुक्त विद्यापीठने वाचन प्रेरणा सप्ताह आयोजित केला होता. त्याचा एक भाग म्हणून वैविध्यपूर्ण पुस्तकांचे प्रदर्शन विद्यापीठाच्या ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राच्या इमारतीत भरविण्यात आले होते. या प्रदर्शनाचे उद्घाटन करताना कुलसचिव डॉ. दिनेश भोंडे. समवेत माजी कुलसचिव डॉ. प्रकाश अतकरे, ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे आदी.

प्रदर्शनात मांडण्यात आलेली पुस्तके पाहताना कुलसचिव डॉ. दिनेश भोंडे. यांचे समवेत विद्यापीठातील शिक्षकवृद्ध.

पुस्तक प्रदर्शनाच्या कार्यक्रमात वाचन प्रेरणा दिनाचा उद्देश प्रास्ताविकातून मांडताना ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे, व्यासपीठावर उपस्थित कुलसचिव डॉ. दिनेश भोंडे आणि माजी कुलसचिव डॉ. प्रकाश अतकरे.

विद्यार्थ्यांनी वाचन संस्कृती जोपासावी आणि या कार्यास चालना द्यावी असा संदेश कुलसचिव डॉ. दिनेश भोंडे यांनी पुस्तक प्रदर्शन कार्यक्रम प्रसंगी दिला.

पुस्तक प्रदर्शन प्रसंगी उपस्थितांना मार्गदर्शन करताना ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे.

पुस्तक प्रदर्शन उद्घाटन कार्यक्रमास उपस्थित विद्यापीठातील अधिकारी, कर्मचारी.

‘वाचन संस्कृती’ या विषयावर मार्गदर्शन करण्यासाठी आमंत्रित करण्यात आलेले व्याख्याते स्वानंद बेदरकर यांचे स्वागत करताना विद्यापीठाच्या नियोजन अधिकारी डॉ. सुनंदा मोरे. समवेत ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे, जनसंपर्क विभागाचे प्रमुख संतोष साबळे.

या कार्यक्रमात प्रास्ताविक करताना ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे. व्यासपीठावर उपस्थित मान्यवर.

‘वाचन संकृती’ याविषयी उपस्थितांना मार्गदर्शन करताना पत्रकार स्वानंद बेदरकर.

‘पुस्तके माणसाचे जीवन समृद्ध करतात’ हे आपल्या भाषणातून उपस्थितांना पटवून देताना पत्रकार स्वानंद बेदरकर. समोर उपस्थित अधिकारी, कर्मचारी व संशोधक विद्यार्थी.

‘वाचन संस्कृती’ या विषयावर मार्गदर्शन करण्यासाठी सकाळ माध्यम समूहाचे संचालक-संपादक तथा ज्येष्ठ साहित्यिक श्री. उत्तम कांबळे यांना आमंत्रित करण्यात आले होते. त्यांचे स्वागत करताना ‘गबाळ’कार प्रा. दादासाहेब मोरे. शेजारी ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे आदी.

उपस्थितांना मार्गदर्शन करताना सकाळ माध्यम समूहाचे संचालक-संपादक तथा ज्येष्ठ साहित्यिक श्री. उत्तम कांबळे. समोर उपस्थित विद्यापीठातील अधिकारी, विद्यार्थी व कर्मचारी.

‘वाचन प्रेरणा दिन सप्ताहा’च्या शेवटच्या पर्वात विद्यापीठाचे माजी कुलसचिव डॉ. प्रकाश अतकरे आणि शैक्षणिक सेवा विभागातील सहायक प्रा. डॉ. हेमंत राजगुरु यांना निमंत्रित करण्यात आले होते.

यावेळी उपस्थितांचे स्वागत व प्रास्ताविक करताना ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे.

‘वाचन चळवळीत ग्रंथालयांचे महत्त्व’ याविषयी मार्गदर्शन करताना शैक्षणिक सेवा विभागातील सहायक प्रा. डॉ. हेमंत राजगुरु. व्यासपीठावर डावीकडून सहायक ग्रंथपाल श्री. प्रकाश बर्वे, शेजारी माजी कुलसचिव डॉ. प्रकाश अतकरे, ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे.

वाचन संस्कृती जोपासण्यासाठी सर्वांचाच पुढाकार महत्वाचा असल्याची भूमिका मांडताना
कार्यक्रमाचे अध्यक्ष डॉ. प्रकाश अतकरे. व्यासपीठावर उपस्थित मान्यवर.

वाचन प्रेरणा दिनाच्या निमित्ताने आयोजित केलेल्या सप्ताहासाठी नाशिकमधील प्रख्यात मान्यवर तसेच विद्यापीठातील अधिकारी, कर्मचारी व संशोधक विद्यार्थ्यांनी उपस्थिती लावली. या सर्वांचे आभार मानताना सहायक ग्रंथपाल श्री. प्रकाश बर्वे.

दे. सकाळ, नाशिक
दि. १४ ऑक्टोबर २०१६

वाचन प्रेरणादिनी उद्या प्रत्येक शाळेत वाचन कट्टा

सकाळ वृत्तसेवा

नाशिक, ता. १३ : येता शाळावारी (ता. १५) डॉ. ए. पे. जे. अब्दुल कलाम यांची जयंती अमृत, तो दिवस सर्व शाळामध्ये वाचन प्रेरणा दिवस म्हणून साजरा होतो. या दिवशी दसरमुक्त शाळा भरवून प्रत्येक शाळेत डॉ. कलाम वाचन कट्टा स्थापन करण्याचे आहेत. त्यामुळे या दिवशी उल्ल्लासील साडेपाच हजार उपक्रमाचा यादीच शिक्षण विभागाने शाळांमध्ये केवळ पुस्तक वाचन व वाचनाच्या फायदाबाबत चर्चा होईल.

वाचन प्रेरणा दिवस प्रत्येक शाळेत साजरा करण्याच्या सूचना नाशिक शिक्षण विभागात्फे प्रत्येक गटशिक्षणाधिकारी, केंद्रमुख, मुख्याधापक यांना सूचना देऊन शासन निर्णयाप्रमाणे वाचन प्रेरणादिन साजरा करण्याच्या सूचना दिल्या आहेत. तसेच, या दिवशी हात धुणे दिवसही पाळला जाणार आहे.

- प्रवीण अहिरे, शिक्षणाधिकारी, प्राथमिक वाचन प्रेरणा दिवस म्हणून साजरा करण्यात यांनी संस्कृत शाळेला शिक्षण विभागाने प्रत्येक शिक्षकाने आंकडेबरमध्ये डॉ. कलाम विद्यार्थाला वाचनाची आवड निर्माण व्याख्या दिली. वार्तून पुस्तके कोणत्याही एका पुस्तकाचे वाचन करावे, एक व्यक्ती-एक पुस्तक भेट हा उपक्रम राबवावा, पुस्तक प्रदर्शनाचे आयोजन करावे. डॉ. अब्दुल कलाम यांच्या पुस्तकावर आधारित व्याख्याने ग्रंथालयातून पुस्तके प्रेरणादिनी लेकर महाराष्ट्रातून पुस्तके जमा करावीत, तसेच डॉ. अब्दुल कलाम यांना श्रद्धांजली म्हणून प्रत्येक

शिक्षण विभागात्फे प्रत्येक शाळेला दिल्या असून, यानिमित प्रत्येक विद्यार्थाला वाचनाची आवड निर्माण व्याख्या होते. या दिवशी उल्ल्लासील साडेपाच हजार उपक्रमाचा यादीच शिक्षण विभागाने शाळांमध्ये केवळ पुस्तक वाचन दिली आहे. त्यानुसार वाचन आधारित व्याख्याने ग्रंथालय आणि माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख पुस्तक वेदवक्र यांनी उल्लास ते म्हाळाले, की वाचन संस्कृती रुजाविषयासाठी आता पालकांनी पुढकार

मुक्त विद्यापीठात वाचन प्रेरणा दिन साजरा

नाशिक, ता. १३ : यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठात्फे वाचन प्रेरणा दिवस म्हणून विद्यापीठात्फे वाचन प्रेरणा दिवसिमित 'वाचन संस्कृती' या विषयावर व्याख्यान जाओ. नाशिक : यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठात्फे वाचन प्रेरणा दिवसिमित 'आत्मान संस्कृती' या विषयावर बोलावान स्वानंद बेदवक्र. शेजासी डॉ. मधुकर शेवाळे, डॉ. सुंदामार्मार, संतोष माळे, डॉ. गणेश असून, विकासाचे कलाम यांनी संस्कृत आपल्या कृतीतून समाजाला प्रेरणा दिली. त्यामुळे ते क्षेत्राचे आदर्श बनले. वार्तून पुस्तके पाणाचे जीवन समझून करावात हे सिद्ध होते, असे स्वानंद बेदवक्र यांनी या वेळी सांगितले. डॉ. सुंदामार्मार, असून, विकासाचे कलाम यांनी संस्कृत अभिकारी विद्यापीठात्फे नियोजन अभिकारी पाहण्याचे डोळे देते, असे संगत अनुभव समीकरण पुस्तकांशी जोडवायला हवे. डॉ. मेरी यांनीही मनोगत व्यक्त केले. डॉ. शेवाळे यांनी प्रासादाविक केले. श्री. साबळे यांनी परिचय करून दिला.

वाचन प्रेरणा दिवस म्हणून साजरा करते.

दै. महाराष्ट्र टाइम्स, नाशिक

दि. १५ ऑक्टोबर २०१६

‘पुस्तकांमुळे माणसाचे जीवन समृद्ध’

म. टा. प्रतिनिधी, नाशिक

भारताचे दिवंगत राष्ट्रपती डॉ. ए. पी. जे अब्दुल कलाम यांनी सदैव आपल्या कृतीतुन समाजाला प्रेरणा दिली. यामुळे ते देशाचे आदर्श बनले. त्यांच्या मोठेपणाचे बीज वाचनात दडले होते. यातून पुस्तकेच माणसाचे जीवन समृद्ध करतात हे सिद्ध होते, असे प्रतिपादन प्रकाशक स्वानंद बेदरकर यांनी व्यक्त केले.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाने वाचन प्रेरणा दिनाच्या निमित्ताने ‘वाचन संस्कृती’ या विषयावर आयोजित पहिल्या व्याख्यानात ते बोलत होते.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्षतेस्थानी

विद्यापीठाच्या

नियोजन अधिकारी डॉ. सुनंदा मोरे होत्या. या वेळी व्यासपीठावर ग्रंथालय

पुस्तकांपासून दुरावत चालला असून, आता केवळ बघणाऱ्यांची आणि पाहणाऱ्यांची संस्कृती दिसतेय. यामुळे दिवसेंदिवस वाचन संस्कृती लोप पावत आहे. अशा परिस्थितीत ग्रंथालय चळवळ रुजविण्याची नितांत आवश्यकता असल्याचे ते म्हणाले.

वाचन संस्कृती रुजविण्यासाठी आता पालकांनी पुढाकार देणे गरजेचे असून, विकासाचे समीकरण पुस्तकांशी जोडायला हवे. कारण पुस्तकेच माणसाचे जीवन समृद्ध करतात. पिढ्या उभ्या करण्यासाठी प्रत्येकाने ग्रंथालयात जायला हवे असे आवाहन त्यांनी शवेटी केले. डॉ. सुनंदा मोरे यांनी ही मनोगत व्यक्त केले.

बेदरकर पुढे म्हणाले, वाचन माणसाच्या जाणीवा समृद्ध करते. जगण्याची सजगता तसेच माणसाकडे पाहण्याचे डोळे देते. ज्याला मन वाचता येते, त्याला माणसांचे चेहे वाचता येतात. नवीन तंत्रज्ञानाच्या अधिक वापरामुळे विद्यार्थी पुस्तकांपासून दुरावत असून आता केवळ जगण्याची सजगता तसेच माणसाकडे पाहण्याची दृष्टी देते, असे संगून अनुभव आणि अनुभूतीतील फरक त्यांनी उलगळून सांगितला. मन वाचता येते, त्याला माणसांचे चेहे वाचता येतात. नवीन तंत्रज्ञानाच्या अधिक वापरामुळे विद्यार्थी पुस्तकांपासून दुरावत असून आता केवळ बघणाऱ्यांची व पाहणाऱ्यांची संस्कृती दिसतेय. त्यामुळे दिवसेंदिवस वाचन संस्कृती लोप पावत असल्याची खंत त्यांनी व्यक्त केली. या परिस्थितीत ग्रंथालय चळवळ रुजविण्याची नितांत आवश्यकता असल्याचेही त्यांनी सांगितले. डॉ. सुनंदा मोरे यांनीही यावेळी मनोगत व्यक्त केले. डॉ. मधुकर शेवाळे यांनी प्रास्ताविक, सूत्रसंचालन करून आभार मानते. संतोष साबळे यांनी पाहण्यांचा परिचय करून दिला.

पुण्य नगरी

■ शुक्रवार, १४ ऑक्टोबर २०१६

पुस्तके जीवन समृद्ध करतात : बेदरकर

नाशिक - माजी राष्ट्रपती डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांनी संखेव आपल्या कृतीतुन समाजाला प्रेरणा दिली. यामुळे ते देशाचे आदर्श बनले. त्यांच्या मोठेपणाचे बीज वाचनात दडले होते. यातून पुस्तकेच माणसाचे जीवन समृद्ध करतात हे सिद्ध होते, असे प्रतिपादन स्वानंद बेदरकर यांनी केले.

यशवंतराव

चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाने वाचन प्रेरणा दिनानिमित्त आयोजित वाचन संस्कृती या विषयावर पहिल्या व्याख्यानात बेदरकर

बोलत होते. अध्यक्षस्थानी विद्यापीठाच्या नियोजन अधिकारी डॉ. सुनंदा मोरे होत्या. यावेळी ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्रप्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे, प्रभारी जनसंपर्क अधिकारी संतोष साबळे, सहायक ग्रंथालय प्रकाश बर्वे उपस्थित होते. बेदरकर म्हणाले, वाचन माणसाच्या

अॅक्टोबर २०१६
यशवातारी

पुस्तकेच माणसाचे जीवन समृद्ध करतात. पिढ्या उभ्या करण्यासाठी प्रत्येकाने ग्रंथालयात जायला हवे असे आवाहन त्यांनी शवेटी केले. डॉ. सुनंदा मोरे यांनी ही मनोगत व्यक्त केले.

वाचन प्रेरणादिन व ग्रंथ प्रदर्शनाचे उद्घाटन

विद्यार्थ्यांनी वाचन संस्कृती जोपासावी : डॉ. दिनेश भोंडे

जानगंगोत्री : भारताचे माजी राष्ट्रपती डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांची जयंती ‘वाचन प्रेरणादिन’ म्हणून यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठात साजारी करण्यात आली. वाचन प्रेरणादिन व त्यानिमित्ताने आयोजित केलेल्या ग्रंथ प्रदर्शनाचे उद्घाटन कुलसचिव डॉ. दिनेश भोंडे यांच्या हस्ते नुकेतेच झाले.

या वेळी माजी कुलसचिव डॉ. प्रकाश अतकरे, ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे, सहायक ग्रंथपाल प्रकाश बर्वे आदी उपस्थित होते. याप्रसंगी बोलताना डॉ. दिनेश भोंडे यांनी शालेय जीवनातील जुन्या आठवणीना उजाळा दिला. आजच्या विद्यार्थ्यांनी इंटरनेटच्या माध्यमात गुफरून न जाता वाचनाकडे लक्ष केंद्रित करावे, असे आवाहन त्यांनी केले. यातून भविष्यात चांगले संशोधक आणि विद्यार्थी घडतील, असा विश्वासही व्यक्त केला.

ऑक्टोबर २०१६
यशवाता

मुक्त विद्यापीठातील सहकाऱ्ये कौटुंबिक मुख्य

पुस्तके माणसाचे जीवन समृद्ध करतात : स्वानंद बेदरकर यांचे प्रतिपादन

ज्ञानगंगोत्री : भारताचे माजी राष्ट्रपती डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांनी सदैव आपल्या कृतीतून समाजाला प्रेरणा दिली. यामुळे ते देशाचे आदर्श बनले. त्यांची सर्व पाळेमुळे वाचनात होती. यातून पुस्तके माणसाचे जीवन समृद्ध करतात हे सिद्ध होते, असे प्रतिपादन स्वानंद बेदरकर यांनी केले.

विद्यापीठाने वाचन प्रेरणा दिनाच्या निमित्ताने 'वाचन संस्कृती' या

विषयावर आयोजित केलेल्या पहिल्या व्याख्यानात ते बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी विद्यापीठाच्या नियोजन अधिकारी डॉ. सुनंदा मारे या होत्या. या वेळी व्यासपीठावर ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे, प्रभारी जनसंपर्क अधिकारी संतोष साबळे होते.

बेदरकर पुढे म्हणाले, वाचन माणसाच्या जाणिवा समृद्ध करते, जगण्याची सजगता तसेच माणसाकडे पाहण्याचे डोळे देते असे सांगून अनुभव आणि अनुभूतीतील फरक विविध अंगांनी उलगडून सांगितला. ज्याला मन वाचता येते, त्याला माणसांचे चेहरे वाचता येतात, असे सांगून विद्यार्थ्यांनी पुस्तकांशी मैत्री करणे काळाची गरज असल्याचे ते म्हणाले.

डॉ. सुनंदा मारे यांनीही या वेळी मनोगत व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक, सूत्रसंचालन व आभार प्रदर्शन डॉ. मधुकर शेवाळे यांनी केले. संतोष साबळे यांनी पाहुण्यांचा परिचय करून दिला. कार्यक्रमास विद्यापीठातील अधिकारी, शिक्षक, संशोधक व बीबीएचे विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी सहायक ग्रंथपाल प्रकाश बर्वे, परशुराम पालवी, ललिता टोपे, अनंत जोशी, काजल ठोके, ऐश्वर्या सौंदारे आदींनी विशेष परिश्रम घेतले.

उपक्रम | यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठात वाचन प्रेरणादेन

पुस्तक वाचनातून होते जीवन समृद्ध : डॉ. मोरे

'वाचन संस्कृती' या विषयावर रंगला परिसंवाद

प्रतिनिधी | नाशिक

भारताचे माजी राष्ट्रपती डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांनी सदैव आपल्या

कृतीतून समाजाला प्रेरणा दिली. यामुळे ते देशाचे आदर्श बनले आहेत. त्यांची सर्व पाळेमुळे वाचनात होती. निरंतर पुस्तक वाचनातून माणसाचे जीवन समृद्ध होते, असे प्रतिपादन यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या नियोजन अधिकारी डॉ. सुनंदा मारे यांनी केले.

गंगापूर येथील यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या वर्तीने

वाचन प्रेरणा दिनाच्या निमित्ताने 'वाचन संस्कृती' या विषयावर आयोजित पहिल्या व्याख्यानात त्या बोलत होत्या. परिसंवादाच्या अध्यक्षस्थानी विद्यापीठाच्या नियोजन अधिकारी डॉ. सुनंदा मारे होत्या, तर

व्यासपीठावर ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे, प्रभारी जनसंपर्क अधिकारी संतोष साबळे होते. विद्यापीठाच्या यश इन सभागृहात झालेल्या या कार्यक्रमात बोलताना बेदरकर यांनी सांगितले की, वाचन माणसाच्या जाणिवा समृद्ध करते. जगण्याची सजगता तसेच माणसाकडे पाहण्याचे डोळे देते असे सांगून अनुभव आणि अनुभूतीतील फरक विविध अंगांनी उलगडून सांगितला. ज्याला मन वाचता येते, त्याला माणसांचे चेहरे वाचता येतात. नवीन तंत्रज्ञानाच्या अधिक वापरामुळे

विद्यार्थी पुस्तकांपासून दुरावत चालला असून, आता केवळ बघणाऱ्यांची आणि पाहणाऱ्यांची संस्कृती दिसतेय, यामुळे दिवसेंदिवस वाचन संस्कृती लोप पावत चालल्याची भावना त्यांनी व्यक्त केली.

धावपलीच्या या युगात वाचन संस्कृती टिकणे गरजेचे बनले असल्याचा सूर उपस्थितातून व्यक्त होत होता. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक, सूत्रसंचालन आणि आभार प्रदर्शन डॉ. मधुकर शेवाळे यांनी केले. संतोष साबळे यांनी प्रमुख पाहुण्यांचा परिचय करून दिला. कायर्यक्रमास विद्यापीठातील अधिकारी, शिक्षक, संशोधक व बीबीएचे विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी सहायक ग्रंथपाल प्रकाश बर्वे आदींनी विशेष परिश्रम घेतले.

गांवकरी

■ नाशिक, शनिवार
दि. १५ ऑक्टोबर २०१६

मुक्त विद्यापीठात वाचन प्रेरणादिन साजरा

| नाशिक |

यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठात काल वाचन प्रेरणा दिन साजरा करण्यात आला. यावेळी वाचन संस्कृती विषयावर करण्यात आले. यावेळी वाचन संस्कृती विषयावर करण्यात आले. त्यात स्वानंद वेदरक्त म्हणाले की, भारताचे माजी राष्ट्रपती डॉ. ए.पी.जे अब्दुल कलाम यांनी सदैव आपल्या कृतीतून समाजाला प्रेरणा दिली. यामुळे ते देशाचे आदर्श बनले. त्यांची सर्व पाठेमुळे वाचनात होती. यातून पुस्तके माणसाचे जीवन समृद्ध करतात हे सिद्ध होत.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाने वाचन प्रेरणा दिनाच्या निमित्ताने वाचन संस्कृती या विषयावर आयोजित पहिल्या व्याख्यानात ते बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षतेस्थानी विद्यापीठाच्या नियोजन अधिकारी डॉ. सुनंदा मोरे ह्या होत्या.

या वेळी व्यासपीठावर ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे, प्रभारी जनसंपर्क अधिकारी संतोष सावळे होते.

विद्यापीठाच्या यश इन सभागृहात झालेल्या या कार्यक्रमात बोलताना वेदरक्त पुढे म्हणाले, वाचन माणसाच्या जाणीवा समृद्ध करते. जगण्याची सजगता तसेच माणसाकडे पाहण्याचे डोळे देते असे सांगून अनुभव आणि अनुभूतीतील फरक विविध. अंगांनी उलगडून सांगितला. ज्याला मन वाचता येते, त्याला माणसांचे चेहरे वाचता येतात. नवीन तंत्रज्ञानाच्या अधिक वापरामुळे विद्यार्थी पुस्तकांपासून दुरावत चालला असून आता केवळ बघणाऱ्यांची आणि पाहणाऱ्यांची संस्कृती दिसतेय, यामुळे दिवसेंदिवस वाचन संस्कृती लोप पावत चालल्याची भावना त्यांनी व्यक्त केली. अशा परिस्थितीत ग्रंथालय चळवळ रुजविण्याची नितांत आवश्यकता असल्याचे ते म्हणाले.

वाचन संस्कृती रुजविण्यासाठी आता पालकांनी पुढाकार देणे गरजेचे असून विकासाचे समीकरण पुस्तकांशी जोडायला हवे. कारण पुस्तकेच माणसाचे जीवन समृद्ध करतात. माजी राष्ट्रपती डॉ. कलाम यांचे अनेक दाखले देत ज्ञानाचे पाणी शोपून ते कसे मोठे झाले हे त्यांनी अनेक उदाहरणांनी पटवून दिले. पिढ्या उभ्या करण्यासाठी प्रत्येकाने ग्रंथालयात जायला हवे असे आवाहन त्यांनी या वेळी केले. डॉ. सुनंदा मोरे यांनीही यावेळी मनोगत व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक, सूत्रसंचालन व आभार प्रदर्शन डॉ. मधुकर शेवाळे यांनी केले. संतोष सावळे यांनी पाहण्यांचा परिचय करून दिला. या कार्यक्रमास विद्यापीठातील अधिकारी, शिक्षक, संशोधक व बीबीए विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी सहायक ग्रंथपाल प्रकाश बर्वे आदींनी विशेष परिश्रम घेतले.

दॉ. पुढारी, नाशिक
तिं १५ ऑक्टोबर २०१८

नाशिक : ‘वाचन संस्कृती’ विषयावर मार्गदर्शन करताना ज्येष्ठ साहित्यिक उत्तम कांबळे.

वाचन संस्कृती रुजणे आवश्यक : कांबळे

नाशिक : प्रतिनिधि

समाज जीवनात पुस्तकेच माणसात लढण्याची क्षमता निर्माण करतात. कला हे माणसांच्या संवेदना व्यक्त करण्याचे प्रभावी साधन आहे आणि असून, अशा संवेदना विकसित करण्याचे काम पुस्तके करतात. पुस्तक हे ज्ञानाचे झाड आहे. भाषेच्या विकासासाठी वाचन संस्कृती रुजणे आवश्यक असल्याचे, प्रतिपादन ज्येष्ठ साहित्यिक व पत्रकार उत्तम कांबळे यांनी केले.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठात वाचन प्रेरणा दिन उत्साहात पार पडला. यावेळी ‘वाचन संस्कृती’ या विषयावर कांबळे बोलत होते. अध्यक्षस्थानी प्रा. दादासाहेब मोरे होते. व्यासपीठावर ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे उपस्थित होते.

कांबळे पुढे म्हणाले, ज्याला दृष्टिकोन पाहिजे त्याने पुस्तके वाचावीत. कारण निसर्ग डोळे देतो आणि ग्रंथ दृष्टी देतात. डोळे ही माणसाची ग्लोबल भाषा असते. ग्रंथाच्या वाचनातून माणसाला विचार मिळतो. काळ, काम, गती हे सर्व बदलातून येते असे सांगून जगातील सर्व दुःखांचा जन्म हा मार्मिक तृष्णेतून होतो असे ते म्हणाले.

वैयक्तिक जीवनातील जगण्याच्या संघर्षाचे उदाहरण देत दुःखावर मात करण्यासाठी त्यांनी वेळोवेळी केलेले प्रयत्न आणि पुस्तकांपर्यंतचा प्रवास त्यांनी सांगितला. यावेळी प्रा. दादासाहेब मोरे यांनी मनोगत व्यक्त केले. सूत्रसंचालन व आभारप्रदर्शन डॉ. मधुकर शेवाळे यांनी केले. यावेळी विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

ऑक्टोबर २०१६

यशवार्ता

मुक्त विद्यापीठातील सहकाऱ्यांचे कॉटंडिक मुख्यमंत्री...

पुस्तके वाचल्याशिवाय भाषेचा विकास नाही : उत्तम कांबळे

गती हे सर्व बदलांतून येते असे सांगून जगातील सर्व दुःखांचा जन्म हा मार्मिक तृष्णेतून होतो, असे ते म्हणाले. जिथे पोकळी असते तिथेच नवनिर्माण होते. यासाठी पुस्तकांशी संवाद साधला जाणे आवश्यक आहे. पुस्तके आणि वाचनसंस्कृती याविषयी बोलताना उत्तम कांबळे यांनी त्यांच्या वैयक्तिक जीवनातील जगण्याचा संघर्ष मांडला. दुःखावर मात करण्यासाठी वेळेवेळी केलेले प्रयत्न आणि पुस्तकांपर्यंतचा प्रवास त्यांनी विविध उदाहरणांद्वारे स्पष्ट केला.

प्रा. दादासाहेब मोरे यांनीही या वेळी मनोगत व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक, सूत्रसंचालन व आभार प्रदर्शन डॉ. मधुकर शेवाळे यांनी केले. कार्यक्रमास विद्यापीठातील अधिकारी, शिक्षक, संशोधक व बीबीएचे विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी सहायक ग्रंथपाल प्रकाश बर्वे आदींनी विशेष परिश्रम घेतले.

ज्ञानगंगांगोत्री : समाज जीवनात पुस्तकेच माणसात लढण्याची क्षमता निर्माण करतात. कला ही माणसांच्या संवेदना व्यक्त करण्याचे प्रभावी साधन असून अशा संवेदना विकसित करण्याचे काम पुस्तके करतात. पुस्तक हे ज्ञानाचे झाड असून ती वाचल्याखेठी भाषेचा विकास होत नाही, असे प्रतिपादन ज्येष्ठ साहित्यिक तथा पत्रकार उत्तम कांबळे यांने केले.

विद्यापीठाने वाचन प्रेरणादिनाच्या निर्मिताने 'वाचन संस्कृती' या विषयावर आयोजित दुसऱ्या व्याख्यानात ते बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्रा. दादासाहेब हे होते. या वेळी व्यासपीठावर ग्रंथालय व माहितीस्रोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे होते.

उत्तम कांबळे म्हणाले, ज्याला दृष्टी पाहिजे त्याने पुस्तके वाचावीत. कारण निसर्ग डोळे देतो आणि ग्रंथ दृष्टी देतात. डोळे ही माणसाची ग्लोबल भाषा असते. ग्रंथांच्या वाचनातून माणसाला विचार मिळतो. काळ, काम,

किताबे पढे बिना भाषा का विकास असंभव : कांबले

संवाददाता | नाशिक

किताबे इन्सान में लढ़ने की क्षमता निर्माण करते हैं। कला यह इन्सान की संवेदना व्यक्त करने का प्रभावी माध्यम है। वह संवेदना विकसित करने का कार्य करते हैं। किताब ज्ञान का पेड़ है। जिहें पढ़े बिना भाषा का विकास असंभव है। यह कहना है विच्छयात साहित्यिकार तथा वरिष्ठ पत्रकार उत्तम काबले का।

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विश्वविद्यालय ने वाचन प्रेरणा दिन के औचित्य पर वाचन संस्कृति

विषय पर आयोजित की संगोष्ठी में श्री कांबले ने अपने विचार व्यक्त किए। मंच पर प्रा.दादासाहब मोरे, ग्रंथालय व सूचनास्रोत केंद्र प्रमुख डा.मधुकर शेवाळे उपस्थित थे। श्री काबले ने कहा जिहें दुष्टी चाहिए उन्होंने किताबे जरूर पढ़नी चाहिए। क्योंकि प्रकृति हमे आखे देती है और ग्रंथ दृष्टी। आखे यह इन्सान की ग्लोबल भाषा है। ग्रंथों के पठन से इन्सान को विचार मिलते हैं। काल, काम, गति यह सब बदलाव से आते हैं। विश्वक के सभी दुर्खांकों का जन्म मार्मिक तृष्णा से होता है। जहां कमी निर्माण

होती है, वही नवनिर्माण होता है। इसके लिए किताबों के साथ संवाद जरूरी है। किताबे व पठन संस्कृति विषय पर बोलते हुए श्री कांबले ने अपने व्यक्तिगत जीवन का संघर्ष विषद किया।

इस दौरान प्रा.मोरे ने भी अपने विचार व्यक्त किए। प्रस्तावना, संचालन व आभार मंच डा. मधुकर शेवाळे ने किया। कार्यक्रम में विश्वविद्यालय के अधिकारी, शिक्षक, संशोधक, बीबीएचे क्षेत्र-छात्र-छात्राएं बड़ी संख्या में उपस्थित थे। सफलता हेतु सहायक ग्रंथपाल प्रकाश बर्वे आदि प्रयासरत थे।

YCMOU celebrates Vachan Prerana Din

■ Birth anniversary of Dr APJ Abdul Kalam

University's former registrar professor Dr Prakash Atkare, Dr Madhukar Shevale, Dr Hemant Rajguru, Prakash Barve and others in the Vachan Prerana Din programme organised at Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University

LOKMAT NEWS NETWORK NASHIK, OCT 17

The birth anniversary of former President of India Bharatratna Dr APJ Abdul Kalam was observed as 'Vachan Prerana Din' (day to encourage reading) by Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University (YCMOU).

The university had organised a five-day programme on this occasion in which various initiatives were conducted by it.

University's former registrar professor Dr Prakash Atkare was the chief guest for the programme. Library and information centre head Dr Madhukar Shevale,

joint professor of educational services Dr Hemant Rajguru, assistant librarian Prakash Barve were present on the dais.

In his speech Dr Prakash Atkare gave information about Dr APJ Abdul Kalam and his work in educational, political and technology. He also informed that Dr Kalam had trust in the youth of this country. "Dr Kalam could get such an honour just because of the hard-efforts taken by him in his sector," Atkare said.

Dr Hemant Rajguru explained the importance of reading in life and also guided about what should be read and when should be read.

Prakash Barve provided information about the movement for encouragement to read as well as participation of people from library sector in it.

Dr Madhukar Shevale gave information about various programmes conducted during this mission from October 10 to October 15, 2016. he also explained the motive of this initiative and the importance of the habit of reading for individual person as well as for the entire society.

Dr Shevale anchored the programme and proposed vote of thanks. The programme was attended by teachers, students and researchers.

लोकामत नाशिक, सोमवार, दि. १७ ऑक्टोबर २०१६ १७

अब्दुल कलाम जयंती : शाळांमध्ये वाचन उपक्रम, वाचनालयांचे लाभाले सहकार्य

विद्यालयाना लाभाली वाचनाची प्रेरणा

३ वाचन प्रेरणा दिन

मुक्त विद्यापीठ

नाशिक : यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ अभ्यास इ. पी.जे. अब्दुल कलाम यांची जयंती वाचन प्रेरणा दिन रुग्ण साजरी करण्यात आली. याप्रसंगी प्रमुख पाहुणे रुग्ण विद्यापीठाच्या कृषिविज्ञान शाखेतील प्राध्यापक आणि माजी कुलतांचिव डॉ. प्रकाश अतकरे उपस्थित होते. यांवरूद्या सप्ती व्यासपीठावर ग्रंथालय आणि माहितीक्षेत्र केंद्रावे प्रमुख डॉ.

मधुकर शोवाळे, रौक्षणिक सेवा विभागातील सहयोगी प्राध्यापक डॉ. हेमंत राजगुरु व सहायक

मुक्त विद्यापीठात आयोजित वाचन प्रेरणा दिन कार्यक्रमात बोलताना हेमंत राजगुरु. व्यासपीठावर मधुकर शोवाळे, प्रकाश बर्वे, प्रकाश अतकरे.

ग्रंथपाल प्रकाश बर्वे हे उपस्थित होते. डॉ. मधुकर शोवाळे यांनी वाचन प्रेरणा दिन सप्ताहातीनिमित आयोजित करण्यात आलेल्या सर्व कार्यक्रमाचा आडावा घेतला. प्रासादिक, सूक्रसंचालन आणि आभार डॉ. शोवाळे यांनी मानले. या कार्यक्रमातील शिक्षक, संशोधक विद्यार्थी उपस्थित होते. सहायक ग्रंथपाल प्रकाश बर्वे यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

दै. पुढारी, नाशिक
दि. १८ ऑक्टोबर २०१६

मुक्त विद्यापीठात वाचन प्रेरणादिन साजरा

नाशिक : प्रतिनिधी

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठात डॉ. ए. पी. जे अब्दुल कलाम यांची जयंती वाचन प्रेरणा दिन म्हणून उत्साहात साजरी करण्यात आली. प्रमुख पाहुणे म्हणून विद्यापीठाच्या कृषिविज्ञान शाखेचे प्राध्यापक आणि माजी कुलसचिव डॉ. प्रकाश अतकरे उपस्थित होते. व्यासपीठावर ग्रंथालय आणि माहितीखोत केंद्राचे प्रमुख डॉ. मधुकर शेवाळे, प्रा.डॉ. हेमंत राजगुरु उपस्थित होते.

डॉ. प्रकाश अतकरे मार्गदर्शन करताना म्हणाले, डॉ.कलाम हे त्यांच्या कर्तृत्वाने महान बनले. देशाचे भवितव्य युवा पिढीच्या हाती आहे यावर त्यांचा ठाम विश्वास होता.

डॉ. हेमंत राजगुरु म्हणाले अध्ययनाचा अनुभव थेट वाचनाशी असतो. वाचनाने जगभरातील विचारवंतांच्या विचाराशी आपण

नाशिक : वाचन प्रेरणा दिनानिमित्त बोलताना प्रा. हेमंत राजगुरु.

शारदा प्रसारक मंडळ

शारदा विद्या प्रसारक मंडळाच्या ७० व्या वर्धापन दिनानिमित्त हायस्कूलमध्ये कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. याप्रसंगी शालेय समितीचे अध्यक्ष आर. व्ही. जोशी, संस्थेचे सचिव एस. बी. वैद्य, उपाध्यक्ष आर. एन. घुगे उपस्थित होते. सूत्रसंचालन चंद्रकांत कुलकर्णी यांनी केले. स्वाती पवार यांनी आभार मानले. यावेळी विद्यार्थ्यांना खाऊचे वाटप करण्यात आले. दरम्यान, जैन सोशल ग्रुप सेंट्रलच्यावतीने शाळेस पाच हजार रुपयांचे क्रीडा साहित्य भेट देण्यात आले. याप्रसंगी जैन सोशल ग्रुपचे अजय मंचरकर, पवन बेदमुथा, नितीन भंडारी, डॉ. रूपेश दुगड, पुनीत संकलेचा आणि विजय कोटेचा आदी उपस्थित होते.

जुळतो, असे सांगितले. प्रकाश बर्वे यांनी ग्रंथपाल क्षेत्रातील व्यक्तींना वाचन चळवळीची माहिती दिली.

डॉ. मधुकर शेवाळे यांनी वाचन प्रेरणा दिन सप्ताहानिमित्त आयोजित कार्यक्रमांचा आढावा घेतला.

